ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1975

Vyhlásené: 29.12.1975 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

162

VYHLÁŠKA

Ministerstva financií Slovenskej socialistickej republiky

z 8. decembra 1975,

ktorou sa ustanovuje rozsah a podmienky zákonného poistenia socialistických poľnohospodárskych organizácií vykonávaného Slovenskou štátnou poisťovňou

Ministerstvo financií Slovenskej socialistickej republiky po dohode s Ministerstvom poľnohospodárstva a výživy Slovenskej socialistickej republiky a ostatnými príslušnými ústrednými orgánmi štátnej správy ustanovuje podľa § 9 a 10 zákona č. 82/1966 Zb. o poisťovníctve v znení zákona č. 162/1968 Zb.:

PRVÁ ČASŤ
ÚČEL A ROZSAH ZÁKONNÉHO POISTENIA

§ 1

(1) Zákonné poistenie socialistických poľnohospodárskych organizácií vykonávané Slovenskou štátnou poisťovňou (ďalej len „zákonné poistenie“) slúži na úhradu škôd vznikajúcich náhodnými udalosťami na majetku týchto organizácií a na posilnenie ich zainteresovanosti na ochrane a riadnom využívaní poisteného majetku.

(2) V rozsahu ďalej určenom sú v Slovenskej štátnej poisťovni (ďalej len „poisťovňa“) poistené štátne majetky, školské majetky (školské poľnohospodárske podniky a školské rybárstva), jednotné roľnícke družstvá a ostatné družstevné a štátne hospodárske organizácie, ktorých hlavným predmetom hospodárskej činnosti je rastlinná výroba, šľachtiteľstvo, chov hospodárskych zvierat[1]) a plemenárstvo (ďalej len „poľnohospodárske organizácie“), ktoré majú sídlo na území Slovenskej socialistickej republiky.

§ 2

Zákonné poistenie zahrňuje živelné poistenie (§ 3), poistenie hospodárskych zvierat (§ 4) a poistenie úrody ovocia (§ 5).

§ 3
Živelné poistenie

(1) Živelné poistenie sa vzťahuje na poškodenie alebo zničenie

1. budov, silážnych a senážnych veží, hydroglóbusov a vodárenských veží, ohradových múrov a plotov, ako aj objektov takýchto nedokončených stavieb, ak pri týchto objektoch poľnohospodárska organizácia znáša nebezpečenstvo poškodenia alebo zničenia zo svojho (ďalej len „stavby“),

2. obilnín, strukovín, olejnín, priadnych rastlín, okopanín, liečivých a koreninových rastlín, chmeľu, tabaku, zeleniny, viniča hroznorodého a krmovín (ďalej len „plodiny“),
3. zásob z vlastnej výroby poľnohospodárskej organizácie,
4. strojov, iného zariadenia a ostatného mŕtveho inventára, zásob, ktoré poľnohospodárska organizácia nevyrobila, ako aj peňazí (ďalej len „hnuteľné veci“),
5. hospodárskych a iných zvierat
   a) požiarom,
   b) výbuchom,
   c) bleskom,
   d) víchricou,
   e) povodňou alebo záplavou,
   f) ľadovcom,
   g) zosúvaním pôdy, zrútením skál alebo zemín (ak k ním nedošlo v súvislosti s priemyslovou alebo stavebnou prevádzkou),
   h) zosúvaním alebo zrútením lavín,
   i) pádom stromov, stožiarov a iných predmetov, ak nie sú súčasťou poškodenej poistenej veci.

(2) Živelné poistenie sa vzťahuje ďalej na poškodenie alebo zničenie vecí uvedených v odseku 1, ku ktorým došlo v priamej súvislosti s udalosťami tam uvedenými.

(3) Živelné poistenie sa vzťahuje tiež na poškodenie alebo zničenie

a) stavieb ťarchou snehu alebo námrazy,
b) priadnych rastlín, zemiakov, tabaku, napučaného viniča hroznorodého a jeho materského materiálu, zeleniny (s výnimkou prezimovanej zeleniny) a semenačiek kŕmnej kapusty, kŕmneho kelu, kŕmneho kalerábu, kŕmnej mrkvy a kŕmnej tekvice mrazom v čase od 21. marca do 20. júna,
c) ozimných obilnín a ozimných miešaniek, ozimnej repky a podsevov viacročných krmovín vyzimovaním spôsobeným vymrznutím, nadmerným mokrom alebo suchom, prudkými rozdielmi teplôt, vyhladovaním alebo chorobami a rastlinnými i živočíšnymi škodcami v čase od 1. októbra do 30. apríla nasledujúceho roka (ďalej len „vyzimovanie“),
d) tabaku peronospórou.

§ 4
Poistenie hospodárskych zvierat

(1) Poistenie hospodárskych zvierat chovaných poľnohospodárskou organizáciou sa vzťahuje na ich uhynutie, na zmárnenie nariadené veterinárom podľa predpisov o veterinárnej starostlivosti[2]) (ďalej len „veterinár“) alebo príslušným orgánom národného výboru a na nevyhnutné zabitie, ku ktorým došlo z dôvodu

a) veľmi nebezpečnej alebo nebezpečnej nákazy[3]) (ďalej len „nákaza“) či preto, že hospodárske zviera bolo na nákazu choré alebo z nákazy podozrivé;
b) iného hromadného ochorenia infekčného alebo parazitárneho pôvodu v čase od zistenia takéhoto ochorenia do konca lehoty, ktorú ozdravovací plán určil na jeho zdolanie, najneskôr však do 18 mesiacov v chove, v ktorom sa toto ochorenie nevyskytlo alebo bolo utlmené natoľko, že za posledných 12 mesiacov nespôsobilo uhynutie, zmárnenie alebo nevyhnutné zabitie

hospodárskeho zvieraťa, a ak ide o chov ošípaných a hydiny, v ktorom bolo ochorenie infekčného alebo parazitárneho pôvodu vyhlásené za zdolané;[4])

c) hromadnej otravy jedom alebo hromadného ochorenia spôsobeného inou látkou škodlivou zdraviu,[5]) pokiaľ neboli spôsobené krmivom, ktorého zdravotná závadnosť sa dala zmyslove zistiť už pri prvom podaní, alebo vedomým podaním krmiva určeného pre iný druh alebo kategóriu zvierat;

d) prudkého zdutia funkčne vyvinutého bachora, ktorým bol hromadne postihnutý hovädzí dobytok, ovce a kozy, ak jeho príčinou bola nadmerná bakteriálna a enzymatická činnosť;

e) poškodenia spôsobeného

1. pri nariadenej imunizácii proti nákazám, pri úkonoch na diagnostické účely, pri odčervovaní, pri kastrácii a inseminácii vykonávaných na zdravých hospodárskych zvieratách odborne spôsobilými veterinárnymi pracovníkmi alebo odbornými pracovníkmi plemenárskych organizácií a za rovnakých podmienok aj pri tlmení porúch reprodukcie hospodárskych zvierat,
2. v priamej súvislosti so záverečnou dezinfekciou, dezinsekciou alebo deratizáciou,
3. zasiahnutím hospodárskeho zvieraťa elektrickým prúdom alebo prerušením jeho dodávky, ktoré poľnohospodárska organizácia nezavinila.

(2) Toto poistenie sa ďalej vzťahuje

a) na zabitie alebo na zmárnenie hospodárskeho zvieraťa podozrivého z nákazy alebo z nakazenia nákazou, ako aj na zabitie alebo na zmárnenie zdravého hospodárskeho zvieraťa, ak bolo nariadené orgánom uvedeným v odseku 1 preto, aby sa zabránilo rozšíreniu nákazy;

b) na zabitie hovädzieho dobytka, ošípaných, oviec a kôz do 12 mesiacov od ochorenia na nákazu v dôsledku trvalej straty plodnosti alebo úžitkovosti spôsobenej týmto ochorením;

c) na nevyhnutné zabitie dojnice pre akútny nákazlivý zápal mliečnej žľazy, overený laboratórnym vyšetrením alebo veterinárnym vyšetrením vykonaným na bitúnku.

(3) Poistenie hospodárskych zvierat sa vzťahuje aj na také ich postihnutie, ku ktorému došlo tým, že

a) hospodárske zviera potratilo po uplynutí jednej tretiny času oplodnenosti z dôvodu uvedeného v odseku 1 písm. a);

b) plemenné hospodárske zviera v dôsledku ochorenia na nákazu, pre podozrenie z nákazy alebo pre nariadený uzáver pri tlmení nákazy natrvalo stratilo schopnosť plodiť potomstvo spôsobilé na ďalšiu produkciu plemenných zvierat alebo bolo z plemenitby vyradené.

§ 5
Poistenie úrody ovocia

(1) Poistenie úrody ovocia sa vzťahuje na zníženie plánovaného výnosu úrody jabĺk, hrušiek, sliviek, slív, marhúľ, broskýň, čerešní, višní, egreša, ríbezlí, jahôd, malín, mandlí a orechov (ďalej len „ovocie“) pestovaných poľnohospodárskymi organizáciami, pri ktorých výnos úrody uvedený vo výrobno-finančnom pláne na príslušný rok dosahuje aspoň 1 000 000 Kčs, a poľnohospodárskymi organizáciami, ktoré príslušná poľnohospodárska správa pri schvaľovaní uvedeného plánu určí na ovocinársku špecializáciu, a to za predpokladu, že k zníženiu plánovaného výnosu úrody došlo v dôsledku zničenia, zníženia množstva alebo zhoršenia akosti úrody akoukoľvek udalosťou, ktorá ju postihla v čase od 1. januára do skončenia zberu príslušného roka, s výnimkou zníženia výnosu úrody, ku ktorému došlo

a) nesprávnym obrábaním, ošetrovaním alebo zberom,

b) činnosťou inej organizácie, ktorá za škody spôsobené touto činnosťou zodpovedá poľnohospodárskej organizácii podľa osobitných predpisov.

(2) Plánovaným výnosom podľa odseku 1 sa rozumie hodnota plánovaného množstva úrody jednotlivých druhov ovocia vyjadrená v cene zodpovedajúcej realizačnej cene uvedenej vo výrobnofinančnom pláne poľnohospodárskej organizácie na príslušný rok, a ak daný druh ovocia neplánovala, v stálej zúčtovacej cene.

DRUHÁ ČASŤ
POISTNÉ ZA ZÁKONNÉ POISTENIE

§ 6
Podklady na určenie poistného

(1) Podkladom na určenie poistného je:

a) pri stavbách ich obstarávacia cena, a ak ide o nedokončené stavby, náklady vynaložené na stavby budované vo vlastnej réžii v sumách uvedených v analytickej evidencii k účtu nedokončených výrobkov s pripočítaním polovice ich rozpočtovej hodnoty pripadajúcej na kalendárny rok;

b) pri plodinách hodnota plánovaného množstva úrody jednotlivých druhov plodín vyjadrená v cene, ktorú v rozpätí nákupných cien[6]) určí poľnohospodárska organizácia s prihliadnutím na svoje výrobné podmienky pri jednotlivých druhoch plodín na príslušný rok a na realizačnú cenu, ktorú pri nich dosiahla v predošlom roku, a ak príslušný druh plodiny v predošlom roku nepestovala, s prihliadnutím na realizačnú cenu dosiahnutú inou poľnohospodárskou organizáciou s podobnými výrobnými podmienkami; ak nie je pre niektorý druh plodín vyhlásená nákupná cena, použije sa namiesto nej stála zúčtovacia cena, a ak nie je vyhlásená, použije sa suma, ktorú na tento účel určí Ministerstvo poľnohospodárstva a výživy Slovenskej socialistickej republiky;

c) pri zásobách z vlastnej výroby ich hodnota vyjadrená v stálych zúčtovacích cenách;

d) pri hnuteľných veciach ich obstarávacia cena;

e) pri hospodárskych zvieratách hodnota hrubej živočíšnej produkcie plánovanej na príslušný rok, a ak ide o plemenníky chované na odber semena, s pripočítaním súhrnu ich hodnôt podľa zaradenia v plemennej knihe k 1. januáru príslušného roka;

f) pri ovocí plánovaný výnos (§ 5 ods. 2).

(2) Plánované množstvo úrody jednotlivých druhov plodín [odsek 1 písm. b)], plánované množstvo úrody jednotlivých druhov ovocia [odsek 1 písm. f)], plánovaná hodnota hrubej živočíšnej produkcie [odsek 1 písm. e)] a rozpočtová hodnota nedokončených stavieb [odsek 1 písm. a)] sa zisťujú z výrobno-finančného plánu poľnohospodárskej organizácie na príslušný rok. Obstarávacia cena stavieb, suma nákladov vynaložených na nedokončené stavby budované vo vlastnej réžii uvedená v analytickej evidencii k účtu nedokončených výrobkov [odsek 1 písm. a)], množstvo zásob z vlastnej výroby poľnohospodárskej organizácie [odsek 1 písm. c)] a obstarávacia cena hnuteľných vecí [odsek 1 písm. d)] sa zisťujú z účtovníctva poľnohospodárskej organizácie podľa stavu k 1. januáru roka, na ktorý sa určuje poistné.

(3) Ak sa poľnohospodárska organizácia zriadi v priebehu roka, zisťujú sa podklady na určenie poistného ku dňu vzniku organizácie.

(4) Ak poľnohospodárska organizácia po zistení údajov podľa predchádzajúcich odsekov zmení plánovanú výmeru viacročných krmovín pestovaných na semeno, je povinná túto zmenu bez zbytočného odkladu, najneskôr do 8 dní písomne ohlásiť poisťovni za účelom úpravy poistného.

§ 7
Sadzby poistného

Poistné na kalendárny rok je z každých 100 Kčs ceny alebo hodnoty zistenej podľa § 6:

a) za stavby [§ 6 ods. 1 písm. a)]

- obytné a školské	0,03
- senážne a silážne veže, hydroglóbusy a vodárenské veže	0,10
- nedokončené a ostatné	0,12

b) za plodiny [§ 6 ods. 1 písm. b)]

- obilniny	3,-
- strukoviny	3,40
- olejniny a priadne rastliny	3,80
- okopaniny okrem skorých zemiakov a semenačiek kŕmnej kapusty, kŕmneho kelu, kŕmneho kalerábu, kŕmnej mrkvy a kŕmnej tekvice	2,10
- liečivé a koreninové rastliny	3,30
- chmeľ	8,-
- tabak	15,-
- zelenina, skoré zemiaky a semenačky kŕmnej kapusty, kŕmneho kelu, kŕmneho kalerábu, kŕmnej mrkvy a kŕmnej tekvice	4,30
- vinič hroznorodý	12,-
- krmoviny na ornej pôde a krmoviny na semeno	3,-
- ostatné krmoviny	0,18

c) za zásoby a hnuteľné veci [§ 6 ods. 1 písm. c) a d)] 0,18

d) za hospodárske zvieratá [§ 6 ods. 1 písm. e)]

- hovädzí dobytok, jednokopytníci, ovce, kozy, kožušinové zvieratá, králiky, včely a ryby	1,60
- ošípané	1,90
- hrabavá a vodná hydina	1,80

e) za ovocie [§ 6 ods. 1 písm. f)]

- marhule	20,-
- mandle a orechy	16,-
- broskyne, čerešne, višne, jablká, hrušky, slivky a slivy	12,-
- egreše, ríbezle, jahody a maliny	10,-

§ 8
Výpočet a platenie poistného

(1) Poistné vypočíta poisťovňa vždy na kalendárny rok. Pre poľnohospodársku organizáciu, ktorá sa zriadi v priebehu roka, vypočíta sa poistné na čas od jej vzniku do konca kalendárneho roka.

(2) Poistné je splatné v troch splátkach, a to 20 % do 31. mája, ďalších 30 % do 31. augusta a zvyšujúcich 50 % do 30. novembra príslušného roka.

(3) Ak poľnohospodárska organizácia mešká s platením poistného, je povinná zaplatiť poisťovni poplatok z omeškania vo výške 0,05 % z dlžnej sumy za každý deň meškania začínajúc desiatym dňom po splatnosti poistného; poplatok nižší než 100 Kčs sa neplatí.

TRETIA ČASŤ
PLNENIE POISŤOVNE

Oddiel 1
Vznik práva na plnenie poisťovne

§ 9

(1) Ak majetok poľnohospodárskej organizácie postihne udalosť uvedená v § 3 až 5 (ďalej len „poistná udalosť“), vznikne poľnohospodárskej organizácii právo na plnenie poisťovne vo výške určenej podľa oddielu 2 tejto časti za podmienok ustanovených ďalej pre jednotlivé druhy zákonného poistenia.

(2) Podmienkou vzniku práva na plnenie z dôvodu poškodenia alebo zničenia plodiny v živelnom poistení je, že poľnohospodárska organizácia

a) oznámila poisťovni poistnú udalosť najneskôr 3 dni pred zaorávkou plodiny zničenej alebo natoľko poškodenej, že ju treba celkom alebo sčasti zaorať, a že vykonala nový osev alebo sadbu, ak bola takto poistnou udalosťou postihnutá plodina v čase, keď to agrotechnické zásady a objektívne podmienky dovoľovali;

b) oznámila poisťovni poistnú udalosť, ktorej sa netýka ustanovenie pod písmenom a), najneskôr pred skončením zberu, a ak ide o vyzimovanie, do konca mája príslušného roka.

(3) Podmienkou vzniku práva na plnenie z poistenia hospodárskych zvierat je, že poľnohospodárska organizácia

a) predložila poisťovni potvrdenie veterinárneho asanačného ústavu alebo veterinárom vystavené osvedčenie o prevzatí, prípadne o neškodnom odstránení tela zvieraťa, ktoré v dôsledku poistnej udalosti uhynulo alebo bolo zmárnené;

b) vyžiadala odborné ošetrenie hospodárskeho zvieraťa, ktorého sa plnenie týka, ak malo byť podľa veterinárnych predpisov takto ošetrené;

c) predložila poisťovni o príčine poistnej udalosti osvedčenie vystavené veterinárom na podklade výsledkov dostupných vyšetrovacích metód alebo epizootologických vyšetrení, pokiaľ poistná udalosť nenastala v dôsledku zasiahnutia hospodárskeho zvieraťa elektrickým prúdom.

(4) Podmienkou vzniku práva na plnenie z poistenia úrody ovocia je, že poľnohospodárska organizácia

a) predložila poisťovni potvrdenie príslušnej poľnohospodárskej správy, že na pozemkoch, kde ovocie pestuje, vykonala opatrenia uložené jej predpismi o ochrane rastlinnej výroby alebo na ich základe príslušným orgánom a že zber ovocia dokončila v súlade s agrotechnickými zásadami;

b) ohlásila poisťovni podľa ustanovenia o povinnosti oznámiť poistnú udalosť (§ 33 ods. 1) okolnosti, ktoré nastali v čase od 1. januára do skončenia zberu ovocia, pokiaľ by mohli mať vplyv na zníženie plánovaného výnosu.

Oddiel 2
Výška plnenia poisťovne

1. Stavby

§ 10

Ak poistnou udalosťou bola poškodená alebo zničená stavba, je poisťovňa povinná vyplatiť sumu zodpovedajúcu primeraným nákladom na opravu alebo znovupostavenie tejto stavby, zníženú podľa stupňa jej opotrebenia alebo iného znehodnotenia z času pred poistnou udalosťou. Od takto určenej sumy odpočíta poisťovňa cenu zvyškov poškodených alebo zničených častí stavby.

§ 11

Poisťovňa nie je povinná plniť, ak plnenie týkajúce sa stavieb, na ktoré vzniklo poľnohospodárskej organizácii právo z tej istej poistnej udalosti, nepresiahne spolu sumu 1000 Kčs.

2. Plodiny

§ 12

(1) Ak poistnou udalosťou bola poškodená alebo zničená plodina v čase od vysiatia osiva alebo vysadenia sadiva do skončenia zberu, postupuje poisťovňa pri určovaní výšky plnenia podľa týchto zásad:

a) v súčinnosti s poľnohospodárskou organizáciou zistí podľa stavu kultúry pred poistnou udalosťou v percentách rozsah poškodenia plodiny na pozemku súvisle osiatom alebo vysadenom;

b) vypočíta úrodu z tohto pozemku podľa jeho hektárovej výmery a hektárovej úrody plánovanej poľnohospodárskou organizáciou pre príslušný druh plodiny; ak poľnohospodárska organizácia úrodu tohto druhu plodiny neplánovala, urobí sa výpočet podľa hektárovej úrody plánovanej inou poľnohospodárskou organizáciou s podobnými výrobnými podmienkami;

c) z vypočítanej úrody určí úbytok množstva plodiny rovnakým percentom, akým bol určený rozsah jej poškodenia;

d) zistený úbytok množstva vyjadrí v cene, z ktorej sa podľa § 6 ods. 1 písm. b) vychádzalo pri určení poistného za príslušný druh plodiny. Ak postihnutá plodina nebola uvedená v pláne, použije sa na výpočet plnenia stála zúčtovacia cena, a ak nie je vyhlásená, použije sa suma, ktorú na tento účel určí Ministerstvo poľnohospodárstva a výživy Slovenskej socialistickej republiky.

(2) Sumu zistenú podľa odseku 1 vyplatí poisťovňa po odpočítaní obvyklých nákladov na ošetrovanie, zber a ďalšie spracovanie postihnutej plodiny, ktoré už nebolo treba vynaložiť.

(3) Ak sa za zničenú plodinu vypestovala náhradná plodina, ktorej výnos po odpočítaní nákladov na jej vypestovanie, zber a ďalšie spracovanie je nižší, než by poisťovňa bola povinná plniť za pôvodnú zničenú plodinu podľa odsekov 1 a 2, je poisťovňa povinná plniť len vo výške zodpovedajúcej tomuto rozdielu. Na výpočet výnosu náhradnej plodiny sa použije rovnaká cena, aká by sa použila pri výpočte plnenia podľa odseku 1 písm. d). Pokiaľ agrotechnické zásady a objektívne podmienky dovoľovali ako náhradnú plodinu pestovať plodinu rovnocennú, vypočíta sa plnenie podľa výnosu rovnocennej plodiny.

(4) Ak boli zničené kry viniča hroznorodého alebo chmeľu, poisťovňa je povinná okrem plnenia podľa predchádzajúcich odsekov uhradiť aj náklady potrebné na ich nové vysadenie.

(5) Ak bola plodina poškodená alebo zničená pri doprave z pozemku, na ktorom bola vypestovaná, určí sa plnenie poisťovne podľa § 17 a 18.

(6) Ak poľnohospodárska organizácia neohlási zvýšenie výmery viacročných krmovín pestovaných na semeno oproti výmere, podľa ktorej sa určilo poistné, poskytne poisťovňa plnenie v pomere, v akom je pôvodne určené poistné k poistnému, ktoré by jej patrilo pri splnení ohlasovacej povinnosti poľnohospodárskou organizáciou.

§ 13

Podľa § 12 je poisťovňa povinná plniť, ak rozsah poškodenia na hlavnej či vedľajšej časti plodiny na pozemku súvisle osiatom alebo vysadenom rovnakým druhom plodiny dosiahne aspoň 10 % a pri plodine celkom zničenej požiarom, povodňou alebo záplavou aspoň 5 % ucelenej časti pozemku.

§ 14

(1) Ak sa v dôsledku udalosti uvedenej v § 3 ods. 1 a ods. 3 písm. b) a d) alebo v priamej súvislosti s ňou zhoršila akosť skorých zemiakov, zeleniny, tabaku, chmeľu alebo priadnych rastlín a dosiahnutá realizačná cena je preto nižšia než cena, z ktorej sa v zmysle § 6 ods. 1 písm. b) vychádzalo pri určení poistného za uvedené plodiny, je poisťovňa povinná vyplatiť tento rozdiel, pokiaľ za zhoršenie akosti už neposkytla plnenie podľa § 12.

(2) Podľa rovnakých zásad je poisťovňa povinná plniť, ak rozdiel uvedený v odseku 1 vznikol preto, že sa v dôsledku udalosti tam uvedenej oneskoril zber skorých zemiakov a zeleniny.

§ 15

(1) Ak bola vyzimovaním poškodená alebo zničená plodina uvedená v § 3 ods. 3 písm. c), je poisťovňa povinná uhradiť náklady na osivo použité na osev postihnutej plodiny a nevyhnutné náklady na práce spojené s novým osiatím alebo dosiatím.

(2) Podľa odseku 1 je poisťovňa povinná plniť, ak rozsah poškodenia spôsobeného vyzimovaním na pozemku súvisle osiatom rovnakým druhom plodiny dosiahol pri ozimných obilninách, ozimných miešankách a ozimnej repke aspoň 10 % a poľnohospodárska organizácia vykonala nové osiatie alebo dosiatie poškodenej alebo zničenej plodiny a pri podsevoch viacročných krmovín taký rozsah, že sa porast na tomto pozemku alebo na jeho časti zaoral.

§ 16

Ustanovenia § 12 o určovaní výšky plnenia neplatia, ak bolo zničené sadivo zeleniny, tabaku alebo inej plodiny a poistná udalosť nastala pred presadením sadiva na definitívne miesto; v takomto prípade je poisťovňa povinná plniť do výšky nákladov, ktoré sa pred poistnou udalosťou vynaložili na vypestovanie sadiva, najviac však sumu zodpovedajúcu cene, za ktorú možno nakúpiť nové sadivo.

3. Zásoby z vlastnej výroby poľnohospodárskej organizácie

§ 17

(1) Ak poistnou udalosťou bola poškodená alebo zničená zásoba plodín z vlastnej úrody poľnohospodárskej organizácie, je poisťovňa povinná vyplatiť sumu zodpovedajúcu cene takého množstva, o ktoré sa zásoba znížila.

(2) Cenou podľa odseku 1 sa rozumie cena, z ktorej sa vychádzalo pri určení poistného za príslušnú plodinu, a ak sa plodina v roku poškodenia alebo zničenia neplánovala, stála zúčtovacia cena.

(3) Ak poistnou udalosťou bola poškodená alebo zničená zásoba iných vecí než plodín z vlastnej úrody, ktoré však poľnohospodárska organizácia sama vyrobila, uhradí poisťovňa náklady na opravu poškodených vecí, prípadne na obstaranie nových vecí, najviac však sumu vo výške nákladov, ktoré bolo treba vynaložiť na výrobu týchto vecí. Ak by náklady na výrobu presiahli cenu, za ktorú by poľnohospodárska organizácia tieto veci predala, vyplatí poisťovňa len túto cenu.

(4) Od sumy určenej podľa predchádzajúcich odsekov odpočíta poisťovňa cenu zvyškov a od sumy určenej podľa odseku 1 aj sumu, o ktorú sa znížili náklady na ošetrovanie a ďalšie spracovanie, ktoré by inak bolo treba ešte vynaložiť.

(5) Podľa odsekov 1 až 4 je poisťovňa povinná plniť aj vtedy, ak sa vec z vlastnej výroby poľnohospodárskej organizácie stratila alebo bola odcudzená v priamej súvislosti s poistnou udalosťou.

§ 18

Poisťovňa nie je povinná plniť, ak plnenie týkajúce sa zásob z vlastnej výroby poľnohospodárskej organizácie, na ktoré jej vzniklo právo z tej istej poistnej udalosti, nepresiahne spolu sumu 1000 Kčs.

4. Hnuteľné veci

§ 19

(1) Ak poistnou udalosťou bola poškodená hnuteľná vec, je poisťovňa povinná vyplatiť sumu potrebnú na jej opravu až do výšky zodpovedajúcej cene, ktorú mala vec bezprostredne pred poistnou udalosťou.

(2) Ak bola vec natoľko poškodená, že ju nemožno opravou uviesť do predošlého stavu, alebo ak bola zničená, je poisťovňa povinná vyplatiť sumu vo výške ceny, ktorú mala vec bezprostredne pred poistnou udalosťou.

(3) Cena, ktorú mala vec bezprostredne pred poistnou udalosťou, určí sa tak, že sa od obstarávacej ceny novej veci tohto istého druhu a tej istej akosti alebo veci s ňou porovnateľnej odpočíta suma vyjadrujúca opotrebenie, prípadne iné znehodnotenie poistenej veci z času pred poistnou udalosťou.

(4) Od sumy určenej podľa predchádzajúcich odsekov odpočíta poisťovňa cenu zvyškov veci.

(5) Podľa predchádzajúcich odsekov je poisťovňa povinná plniť aj vtedy, ak sa hnuteľná vec stratila alebo bola odcudzená v priamej súvislosti s poistnou udalosťou.

§ 20

(1) Poisťovňa nie je povinná plniť, ak plnenie týkajúce sa hnuteľných vecí, na ktoré poľnohospodárskej organizácii vzniklo právo z tej istej poistnej udalosti, nepresiahne spolu sumu 1000 Kčs.

(2) Ak sa poistná udalosť týka peňazí, je poisťovňa povinná plniť, ak ich mala poľnohospodárska organizácia u seba v súlade s predpismi o pokladničných operáciách, a to

a) bez obmedzenia, ak boli uložené v ohňovzdornej pokladnici,

b) najviac do 10 000 Kčs v ostatných prípadoch.

5. Hospodárske a iné zvieratá

§ 21

(1) Ak poistnou udalosťou bolo postihnuté hospodárske alebo iné zviera, je poisťovňa povinná vyplatiť sumu určenú podľa kvality, pri úžitkovom alebo jatočnom hospodárskom zvierati aj podľa hmotnosti zvieraťa ku dňu, keď bolo z dôvodu, ktorý viedol k poistnej udalosti, prvý raz vyšetrené veterinárom, a zodpovedajúcu realizačnej cene, ktorá sa k tomuto dňu v priemere dosahuje v Slovenskej socialistickej republike pri predaji plemenného, chovného, úžitkového, jatočného alebo iného zvieraťa. Plnenie nesmie presiahnuť určené ceny jednotlivých druhov zvierat, čím sa rozumejú základné nákupné ceny bez ďalších príplatkov.

(2) Plnenie poisťovne sa znižuje o výnos dosiahnutý predajom zvieraťa postihnutého poistnou udalosťou alebo predajom jeho zužitkovateľných častí, prípadne o sumu, na ktorú poľnohospodárskej organizácii vzniklo právo zo zodpovednosti iného za vady zvieraťa.

(3) Ak hospodárske zviera určené na plemenitbu v dôsledku poistnej udalosti zo zákonného poistenia hospodárskych zvierat stratí natrvalo schopnosť plodiť potomstvo spôsobilé na ďalšiu produkciu plemenných zvierat alebo ak bolo z plemenitby vyradené, je poisťovňa povinná vyplatiť sumu zodpovedajúcu rozdielu medzi cenou, ktorú malo zviera určené na plemenitbu, a cenou, ktorú má po strate plemennej hodnoty.

(4) Zo živelného poistenia je poisťovňa povinná plniť podľa odsekov 1 a 2 aj vtedy, ak sa zviera stratilo pri poistnej udalosti alebo v priamej súvislosti s ňou.

(5) Ak vzniklo právo na plnenie zo živelného poistenia iného než hospodárskeho zvieraťa, je poisťovňa povinná plniť len do sumy 5000 Kčs za jedno zviera.

§ 22

(1) Z poistenia hospodárskych zvierat uhradí poisťovňa aj náklady vynaložené z dôvodu poistnej udalosti, pokiaľ boli spojené

a) s veterinárnou liečebnou starostlivosťou poskytnutou veterinárom a s nevyhnutným zabitím postihnutého hospodárskeho zvieraťa;

b) s nariadenou dezinfekciou, dezinsekciou alebo deratizáciou objektu, v ktorom sa chovajú postihnuté alebo ohrozené hospodárske zvieratá.

(2) Poisťovňa neuhradí náklady podľa odseku 1, ak túto povinnosť má iný.

§ 23

Poisťovňa je oprávnená plnenie určené podľa § 21 a 22 primerane znížiť až o 60 %, ak nastala poistná udalosť alebo sa zväčšil rozsah jej následkov neodborným zásahom pracovníka poľnohospodárskej organizácie alebo preto, že táto organizácia

a) porušila povinnosti vyplývajúce pre ňu zo schváleného ozdravovacieho plánu na zdolanie nákazy či iného hromadného ochorenia infekčného alebo parazitárneho pôvodu;

b) bez súhlasu príslušných orgánov alebo bez odbornej veterinárnej kontroly použila na kŕmenie hospodárskych zvierat medikované alebo antibiotické kŕmne prípravky, vitamínové a minerálne prísady, látky ovplyvňujúce fyziologickú funkciu a úžitkovosť hospodárskych zvierat, či iné neobvyklé alebo novovyvíjané krmivá alebo kŕmne zmesi, ako aj kŕmne technológie;

c) na zapustenie plemennice použila plemenníka, ktorý nebol uznaný na plemenitbu výberovou komisiou Ministerstva poľnohospodárstva a výživy Slovenskej socialistickej republiky, alebo pri umelej inseminácií použila spermu nezodpovedajúcu platnej technickej norme;

d) nevyžiadala včas odborné veterinárne ošetrenie.

§ 24

Poisťovňa nie je povinná plniť, ak plnenie týkajúce sa hospodárskych a iných zvierat, na ktoré poľnohospodárskej organizácii vzniklo právo z tej istej poistnej udalosti, nepresiahne spolu sumu 1000 Kčs.

6. Ovocie

§ 25

(1) Základom na určenie výšky plnenia z poistenia úrody ovocia je rozdiel medzi plánovaným výnosom a výnosom skutočne dosiahnutým, ktorým sa rozumie hodnota úrody množstva rovnakého druhu ovocia vyjadrená v cene, za ktorú ju poľnohospodárska organizácia realizovala, alebo v cene, v ktorej sa vyjadril jeho plánovaný výnos, ak ide o nerealizovanú časť.

(2) Poisťovňa je povinná za súčinnosti poľnohospodárskej organizácie podľa poznatkov získaných od orgánov poľnohospodárskej správy a podľa zistenia povahy príčin a rozsahu zničenia či zníženia množstva a zhoršenia akosti úrody jednotlivých druhov ovocia vypočítať zníženie výnosu tak, aby plnenie nezahrňovalo dôsledky činností, na ktoré sa poistenie úrody ovocia nevzťahuje.

(3) Zo zníženia výnosu vypočítaného podľa odseku 1 a 2 je poisťovňa povinná plniť sumu presahujúcu 20 % plánovaného výnosu ovocia, ktorého sa plnenie týka.

(4) Od sumy určenej podľa odseku 3 odpočíta poisťovňa obvyklé náklady na ošetrovanie a zber, ktoré už nebolo treba vynaložiť preto, že bola zničená úroda alebo časť úrody, za výnos ktorej poisťovňa plní.

(5) Ak na pozemku súvisle vysadenom bolo zničené aspoň 10 % trsov jahôd udalosťou, na následky ktorej sa vzťahuje poistenie úrody ovocia, je poisťovňa povinná vyplatiť sumu zodpovedajúcu nákladom potrebným na ich nové vysadenie, ak ich táto udalosť postihla v prvom alebo v druhom roku po ich vysadení.

(6) Ak bolo ovocie poškodené alebo zničené pri doprave z pozemku, na ktorom bolo vypestované, je poisťovňa povinná plniť, ak k tomu došlo následkom udalosti uvedenej v § 3 ods. 1; výška plnenia sa určí podľa ustanovení platných pre plnenie pri zásobách plodín z vlastnej úrody poľnohospodárskej organizácie (§ 17 a 18).

§ 26

Poisťovňa je oprávnená plnenie určené podľa § 25 primerane znížiť až o 30 %, ak nastala poistná udalosť alebo sa zväčšil rozsah jej následkov preto, že poľnohospodárska organizácia nevykonala opatrenia na zmiernenie nepriaznivých okolností, ktoré boli príčinou zníženia plánovaného výnosu, hoci nastali v čase, keď to agrotechnické zásady a objektívne podmienky umožňovali.

7. Osobitné prípady plnenia

§ 27

(1) Ak poľnohospodárska organizácia vykonala opatrenia, ktoré mohla vzhľadom na okolnosti prípadu považovať za nevyhnutné na odvrátenie bezprostredne hroziacej poistnej udalosti alebo na zmiernenie následkov poistnej udalosti, poisťovňa jej uhradí náklady, ktoré na také opatrenia vynaložila, ak boli úmerné cene poistenej veci. Z poistenia úrody ovocia poisťovňa uhradí tieto náklady, ak ich zapríčinila niektorá živelná udalosť (§ 3 ods. 1) alebo mráz.

(2) Poisťovňa neuhradí náklady na obvyklú údržbu alebo na ošetrovanie poistenej veci ani náklady spojené s odvozom zvierat alebo mäsa nevyhnutne zabitých hospodárskych zvierat na sanitné bitúnky.

§ 28

Poisťovňa uhradí poľnohospodárskej organizácii primerané náklady, ktoré bola povinná vynaložiť z bezpečnostných a hygienických dôvodov alebo z iného verejného záujmu na odpratanie zvyškov poistenej veci poškodenej alebo zničenej poistnou udalosťou.

ŠTVRTÁ ČASŤ
PREDCHÁDZANIE ŠKODÁM NA MAJETKU POĽNOHOSPODÁRSKYCH ORGANIZÁCIÍ

§ 29

(1) Pri vykonávaní zákonného poistenia robí poisťovňa v súlade s jeho účelom činnosť zameranú na predchádzanie škodám, ktoré poistený majetok postihujú, a na zmierňovanie rozsahu ich následkov (ďalej len „zábrana škôd“), a to najmä v spolupráci s orgánmi činnými v zábrane škôd.

(2) Zábranu škôd je poisťovňa povinná vykonávať tak pri zisťovaní podkladov potrebných na výpočet poistného a na určenie výšky svojho plnenia, ako aj pri zavádzaní a rozširovaní technických, organizačných a iných opatrení napomáhajúcich alebo slúžiacich poľnohospodárskym organizáciám na odvrátenie poistných udalostí a na zmiernenie rozsahu ich následkov; na závažné poznatky a na závady pri tom zistené alebo na nebezpečenstvo hroziace poistenému majetku je poisťovňa oprávnená písomne upozorniť poľnohospodársku organizáciu a odporučiť jej potrebné opatrenia.

(3) Na účely zábrany škôd v poľnohospodárskej výrobe poskytuje poisťovňa z plánovanej časti poistného prijatého za zákonné poistenie finančné príspevky, prípadne vecné prostriedky.

§ 30

(1) Poisťovňa poskytne poľnohospodárskej organizácii zľavu až do výšky 15 % z poistného za živelné poistenie stavby, v ktorej sú požiarne úseky s nebezpečenstvom požiaru chránené samočinnou elektrickou požiarnou signalizáciou, ktorej stav je každoročne overený odborným podnikom povereným Ministerstvom vnútra Slovenskej socialistickej republiky.

(2) Za podmienky uvedenej v odseku 1 poskytne poisťovňa tiež zľavu až do výšky 30 % z poistného za živelné poistenie stavby chránenej samočinným stabilným hasiacim zariadením.

§ 31

(1) Poľnohospodárske organizácie sú povinné umožniť povereným pracovníkom poisťovne vykonať poistno-technickú prehliadku poisteného majetku, nahliadnuť do požiarno-technickej, projekčnej, účtovnej a inej obdobnej dokumentácie a preskúmať činnosť zariadení slúžiacich na ochranu poisteného majetku.

(2) Súčinnosť poľnohospodárskej organizácie pri zisťovaní podkladov potrebných na výpočet poistného a na určenie výšky plnenia poisťovne zahrňuje aj povinnosť poľnohospodárskej organizácie dať poverenému pracovníkovi poisťovne na mieste potrebné vysvetlenie.

(3) Ak poľnohospodárska organizácia spôsobí zvýšenie nákladov poisťovne na vybavovanie poistnej udalosti najmä tým, že úkony poisťovne sa musia opakovať alebo podklady predkladané poľnohospodárskou organizáciou pre úradne nepotvrdené opravy a doplňovanie stratia

vierohodnosť, takže treba rozhodujúce skutočnosti znovu zisťovať, je poisťovňa oprávnená plnenie, o určenie ktorého šlo, znížiť o sumu takto vzniknutých nákladov.

(4) Poisťovňa je taktiež oprávnená znížiť plnenie, ak nastala poistná udalosť alebo sa zväčšil rozsah jej následkov z príčiny, na ktorú už predtým poľnohospodársku organizáciu písomne upozornila (§ 29 ods. 2). Toto zníženie môže byť najviac 30 %, a ak sa písomné upozornenie pred poistnou udalosťou opakovalo, najviac 60 % plnenia poisťovne.

§ 32

V záujme účelného vykonávania zábrany škôd a súčinnosti poisťovne a poľnohospodárskych organizácií pri vykonávaní zákonného poistenia môžu poľnohospodárske organizácie a poisťovňa uzavrieť písomnú dohodu, ktorou sa v súlade s touto vyhláškou upravia podrobnosti podľa konkrétnych podmienok obidvoch strán. Touto dohodou možno vymedziť aj bližšie podmienky a presnú výšku zliav z poistného podľa § 30 a odchýlne od úpravy uvedenej v § 33 ods. 1 určiť spôsob a termíny oznamovania poistných udalostí týkajúcich sa hospodárskych zvierat.

PIATA ČASŤ
SPOLOČNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

§ 33

(1) Poľnohospodárska organizácia je povinná písomne oznámiť poisťovni, že nastala poistná udalosť, a to bez zbytočného odkladu, najneskôr však do 8 dní odo dňa, keď sa o tom dozvedela; na požiadanie poisťovne je povinná predložiť doklady potrebné na zistenie rozsahu poistnej udalosti.

(2) Pracovníci poisťovne zisťujú za súčinnosti poľnohospodárskej organizácie príčiny poistnej udalosti a jej rozsah. O výsledkoch tohto zistenia a o opatreniach dohodnutých na zmiernenie rozsahu následkov poistnej udalosti sa vyhotoví zápisnica, ktorú podpíšu obidve strany; jeden rovnopis zápisnice dostane poľnohospodárska organizácia. To isté platí o zisťovaní okolností týkajúcich sa zníženia plánovaného výnosu úrody ovocia [§ 9 ods. 4 písm. b)].

(3) Ak poľnohospodárska organizácia porušila povinnosti ustanovené právnymi predpismi na ochranu majetku pred škodami alebo povinnosti určené v odseku 1 a ak to malo vplyv na vznik poistnej udalosti alebo na zväčšenie rozsahu jej následkov, je poisťovňa oprávnená plnenie primerane znížiť až o 30 %; to isté platí, ak poľnohospodárska organizácia porušila povinnosť vyplývajúcu pre ňu z dohody uzavretej s poisťovňou podľa § 32, ktorou bol odchýlne upravený spôsob a termíny oznamovania poistných udalostí.

(4) Ak poľnohospodárska organizácia nevykonala dohodnuté opatrenia uvedené v zápisnici vyhotovenej podľa odseku 2 alebo ak vedome porušila povinnosti uvedené v odseku 3, je poisťovňa oprávnená plnenie znížiť až o 60 %.

§ 34

(1) Vyšetrovanie potrebné na zistenie rozsahu povinnosti poisťovne plniť sa musí vykonať bez zbytočného odkladu a skončí sa podpisom záverečného vyhlásenia v zápisnici vyhotovenej podľa § 33 ods. 2. Plnenie poisťovne je splatné do 30 dní od podpisu záverečného vyhlásenia.

(2) Ak sa vyšetrovanie nemôže skončiť do 1 mesiaca po tom, čo sa poisťovňa dozvedela o poistnej udalosti, je poisťovňa povinná poskytnúť poľnohospodárskej organizácii primeraný preddavok do 15 dní odo dňa, keď poľnohospodárska organizácia o preddavok požiadala.

(3) Ak poisťovňa mešká s plnením, je povinná zaplatiť poľnohospodárskej organizácii poplatok z omeškania vo výške 0,05 % z dlžnej sumy za každý deň meškania začínajúc desiatym dňom po splatnosti plnenia; poplatok nižší než 100 Kčs sa neplatí.

§ 35

Vzájomné splatné pohľadávky uvedené v § 8 a 34 možno vyrovnať započítaním.

§ 36

Zníženie, ktoré je poisťovňa oprávnená vykonať podľa § 23, 26, 31 a 33, môže byť pri plnení z jednej poistnej udalosti najviac 60 %.

§ 37

Majetkom podľa § 1 sa na účely tejto vyhlášky rozumejú veci, ktoré poľnohospodárska organizácia

a) má vo vlastníctve alebo v správe,

b) má v trvalom užívaní podľa predpisov o správe národného majetku,

c) užíva na základe práva užívania na zabezpečenie výroby,[7])

d) užíva podľa písomnej dohody (hospodárskej zmluvy) o dočasnom užívaní veci (majetku) s jej vlastníkom (správcom), na ktorého sa zákonné poistenie nevzťahuje, pokiaľ je podľa tejto dohody povinná užívanú vec postihnutú poistnou udalosťou opraviť alebo obstarať novú vec.

Týmto majetkom sa rozumejú aj plodiny a ovocie pestované poľnohospodárskou organizáciou.

§ 38

Pokiaľ zákonné poistenie nie je touto vyhláškou upravené, riadi sa ustanoveniami Občianskeho zákonníka, Hospodárskeho zákonníka a predpisov vydaných na vykonanie týchto zákonov.[8])

§ 39

Zrušuje sa vyhláška č. 184/1969 Zb., ktorou sa ustanovuje rozsah a podmienky zákonného poistenia socialistických poľnohospodárskych organizácií, v znení vyhlášky č. 16/1971 Zb.

§ 40

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. januárom 1976.

Námestník ministra:

RSDr. Prokop v. r.

1) § 1 vyhlášky č. 154/1961 Zb., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o veterinárnej starostlivosti, v znení vyhlášky č. 69/1974 Zb.

2) Zákon č. 66/1961 Zb. o veterinárnej starostlivosti a vyhláška č. 154/1961 Zb., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o veterinárnej starostlivosti, v znení vyhlášky č. 69/1974 Zb.

3) § 1 uvedenej vyhlášky.

4) § 19 uvedenej vyhlášky.

5) § 1 vládneho nariadenia č. 56/1967 Zb. o jedoch a iných látkach škodlivých zdraviu a vyhláška č. 57/1967 Zb., ktorou sa vykonáva vládne nariadenie o jedoch a iných látkach škodlivých zdraviu.

6) Cenou sa rozumie cena vrátane všetkých prípadných príplatkov (aj diferenciálnych) platná v čase zisťovania podkladov na výpočet poistného.

7) Zákon č. 123/1975 Zb. o užívaní pôdy a iného poľnohospodárskeho majetku na zabezpečenie výroby.

8) § 345 až 370 Občianskeho zákonníka, § 358 až 360 Hospodárskeho zákonníka, vyhláška č. 48/1964 Zb. o poistných podmienkach pre poistenie majetku.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.